

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA RACIBÓRZ**

z dnia r.

**w sprawie powierzenia Raciborskiemu Centrum Recyklingu R3 Racibórz Spółce
z ograniczoną odpowiedzialnością zadań własnych Gminy Racibórz z zakresu utrzymania
czystości i porządku w Gminie obejmujących zagospodarowanie odpadów zielonych
pochodzących z terenu Gminy oraz utrzymanie i eksploatację instalacji do przetwarzania
odpadów zielonych na terenie Gminy**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) art. 2 i art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 679), art. 3 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733)

**Rada Miasta Racibórz
uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Powierza się jednoosobowej spółce komunalnej Raciborskie Centrum Recyklingu R3 Racibórz Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (zwanej dalej „Spółką”) realizację obowiązkowych zadań własnych Gminy Racibórz (zwanej dalej „Gminą”) z zakresu utrzymania czystości i porządku w Gminie obejmujących:

- 1) zagospodarowanie odpadów zielonych pochodzących z terenu Gminy, w tym odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
- 2) utrzymanie, eksploatację instalacji do przetwarzania odpadów zielonych na terenie Gminy, a w razie konieczności, dla zapewnienia jej potencjału technicznego także rozbudowę instalacji adekwatnie do wielkości i rodzaju strumienia odpadów z terenu Gminy (zwane dalej: „Zadaniem”).

2. Powierzenie Zadania, o którym mowa w ust. 1, nastąpi na czas określony do dnia 31 grudnia 2047 r.

3. Terytorium realizacji Zadania są granice Gminy.

§ 2. Sposób wykonywania powierzonego Zadania przez Spółkę określi umowa.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W celu wykonywania zadań Gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi. Formy prowadzenia gospodarki komunalnej, w tym wykonywania przez Gminę zadań o charakterze użyteczności publicznej określa ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 679).

Zadaniami użyteczności publicznej, w rozumieniu ustawy, są zadania własne Gminy, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Do tych zadań użyteczności publicznej należą zadania określone w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), które uszczegółowione w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733) obejmują zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami, lub wspólnych ze związkiem metropolitalnym instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym instalacji komunalnych, o których mowa w art. 38b ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.).

Gmina Racibórz w 2011 roku wybudowała kompostownię (zwaną dalej również : "Instalacją"), którą następnie zmodernizowano w roku 2018 przy wykorzystaniu dotacji z Unii Europejskiej. Początkowo obiektem zarządzała jednostka budżetowa, a później zakład budżetowy. W 2013 roku zakład ten został przekształcony w spółkę kapitałową – dzisiejszą Raciborskie Centrum Recyklingu R3 Racibórz Sp. z o.o. (zwaną dalej : "Spółką"), której jedynym udziałowcem jest Gmina Racibórz – w której Miasto Racibórz objęło 100% udziałów. Głównym celem powołania Spółki była realizacja zadań własnych Gminy Racibórz w zakresie gospodarki odpadami. Co za tym idzie Spółka i Gmina Racibórz zawarły umowę operatorską na eksploatację kompostowni.

Ze względu na wymogi związane z trwałością projektu unijnego, z którego finansowano modernizację, niemożliwe było natychmiastowe wniesienie majątku kompostowni aportem do nowo powstałej Spółki, a także zmiana formuły realizacji tego zadania przez Spółkę. Niewątpliwie Spółka eksploatuje nieprzerwanie od 2013 kompostownię na podstawie umowy operatorskiej, a nieruchomości została jej przekazana w użyczenie. Działalność ta jest traktowana jako usługa w ogólnym interesie gospodarczym, a jej finansowanie odbywa się w formie rekompensaty, co miało na celu dostosowanie relacji do wymogów prawa unijnego.

Okres trwałości projektu modernizacyjnego skończył się w czerwcu 2025 r. Ponadto w 2014 roku Miasto Racibórz zawarło długoterminową (do 31 grudnia 2035 r.) umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym z firmą PUK Empol Sp. z o.o. . Przedmiotem umowy było zaprojektowanie, wybudowanie, sfinansowanie i eksploatacja instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBP). Inwestycja ta, wraz z istniejącą kompostownią i składowiskiem odpadów należącym do RCR R3 tworzy Zintegrowane Centrum Przetwarzania Odpadów Komunalnych (ZCPOK). Na mocy umowy PPP bioodpady kierowane są bezpośrednio na kompostownię obsługiwaną przez Spółkę. Instalacja ta wymaga modernizacji oraz rozbudowy, co jest naturalne z uwagi na rozwój technologiczny, potrzeby systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz mieszkańców Gminy Racibórz.

W związku z powyższym Spółka planuje modernizację kompostowni bioodpadów zlokalizowanej w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125 polegającą na budowie bioreaktora umożliwiającego intensywne kompostowanie bioodpadów oraz zastosowanie dwustopniowego systemu ich przetwarzania z wykorzystaniem istniejącego placu kompostowni, hermetyzacji tych składowych procesu technologicznego, które potencjalnie mogą powodować uciążliwości zapachowe w bezpośrednim sąsiedztwie kompostowni, a to poprzez zastosowanie dwustopniowego oczyszczania gazów procesowych (pierwszy stopień w płucze wodnej, drugi

w procesie biofiltracji). W ramach planowanej modernizacji uzyskany zostanie także wzrost przepustowości instalacji do 8000 Mg/rok, co zapewni możliwość przetwarzania całego strumienia bioodpadów wytwarzanego na terenie Raciborza.

Gmina Racibórz, jako wyłączny wspólnik Spółki, nie jest w stanie zapewnić samodzielnego finansowania tego przedsięwzięć, konieczne jest zatem skorzystanie ze środków zewnętrznych. Spółka ubiega się w tym celu o przyznanie pożyczki na preferencyjnych warunkach ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Katowicach. A ponadto złoży wniosek aplikacyjny dotyczący finansowania w formie dotacji oferowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach *Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, w ramach Priorytet FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności Działanie FENX.01.04 Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym Typ projektu: Instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami*. Program ten skierowany jest do podmiotów świadczących usługi publiczne w ramach realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, a zatem do Spółki. Spółka pozyskała już wymagane decyzje do zamierzenia inwestycyjnego, w tym decyzję nr 26/2022 o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 01.03.2022 r. oraz decyzję o ustaleniu lokalizacji celu publicznego z dnia 27.12.2024 r. Tym samym Spółka posiada przygotowanie formalne do realizacji zadania inwestycyjnego. Inwestycja ta realizowana będzie w formule zaprojektuj i wybuduj, w związku z tym dla ww. przedsięwzięcia został opracowany Program Funkcjonalno-Użytkowy (PFU) uwzględniający szczegółowe wymagania oraz warunki realizacyjne. Projekt rozbudowy Kompostowni Odpadów zostanie zgłoszony przez Spółkę m.in. do programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS).

W związku z powyższym zasadnym jest w pełni, z perspektywy wykonywania przez Gminę Racibórz wskazanych w projekcie uchwały obowiązkowych zadań własnych, a także ze względu na obowiązek dysponowania środkami publicznymi w sposób oszczędny, celowy i rzetelny, kontynuowanie prowadzenia i eksploatacji kompostowni przez Spółkę. Mając na uwadze obecne uwarunkowania prawne i praktykę stosowania prawa konieczne jest uprzednie podjęcie niniejszej uchwały przez Radę Miasta Racibórz oraz zawarcie umowy wykonawczej pomiędzy Gminą Racibórz a Spółką.

Spółka w ramach powierzonych jej zadań będzie pełniła rolę operatora Instalacji z uwzględnieniem zapisów uchwał Rady Miasta Racibórz dotyczących regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Racibórz oraz innych przepisów regulujących gospodarkę odpadami na terenie Gminy Racibórz.

W tym też zakresie Spółka na mocy niniejszej uchwały, realizować będzie obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach powierzonych jej zadań własnych Gminy. Przez usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym należy rozumieć usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 14 i art.106 ust. 2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 z późn. zm.).

Uchwała Rady Miasta Racibórz o powierzeniu zadania własnego spółce komunalnej jest aktem władczym, mocą którego jednostronnie nakłada się na Spółkę realizację określonych zadań własnych. Zgodnie z Decyzją Komisji (UE) 2025/2630 z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, i uchylająca decyzję 2012/21/UE (Dz. U. UE. L. 2025/2630) niezbędne jest, aby spółka świadcząca usługi komunalne na rzecz Gminy została zobowiązana do ich świadczenia mocą aktu o charakterze władczym, co uzasadnia konieczność podjęcia niniejszej uchwały. Co

zarazem uzasadnione jest w świetle art. 2 i art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679).

Spółka posiada niezbędny potencjał dający rękojmię efektywnego realizowania powierzanych jej Zadań, a nakłady obejmujące instalację zostaną wniesione do Spółki, na mocy odrębnej zgody Rady Miasta Racibórz. Spółka spełnia wymogi realizacji zadań publicznych rozliczanych rekompensatą, została utworzona w szczególnym celu realizacji zadań własnych Gminy - prowadzenia działalności gospodarczej o charakterze publicznym, w której Gmina posiada 100% udziałów. Nadto Spółka w przeważającym zakresie finansowana jest z realizacji zadań na rzecz Gminy.

Ponadto przez cały okres wykonywania powierzonych jej mocą niniejszej uchwały zadań, Spółka będzie spełniała definicję podmiotu prawa publicznego zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE (Dz. U. UE. L. z 2014 r. Nr 94, str. 65 z późn. zm.).

Okres powierzenia Zadania jest zgodny z Decyzją Komisji (UE) 2025/2630 z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, i uchylającą decyzję 2012/21/UE (Dz. U. UE. L. 2025/2630) na podstawie art. 2 ust.3 zd. 2 Decyzji. Mając na uwadze, że Spółka zamierza przeprowadzić inwestycję modernizacji kompostowni bioodpadów, która podlegać będzie amortyzacji przez dłuższy okres czasu, zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości, powierzenie nastąpi do roku 2047. Powierzenie do wskazanej § 1 ust. 2 daty jest zbieżne z planowaną datą spłaty zobowiązań finansowych zrealizowanej docelowo inwestycji, z tym zastrzeżeniem, że realizacja modernizacji kompostowni bioodpadów przez Spółkę, w ramach niniejszego powierzenia nastąpi po dacie zawarcia umowy pożyczki lub dotacji w ramach planowanej inwestycji pn.: "Modernizacja kompostowni bioodpadów zlokalizowanej w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125".

W następstwie wykonania niniejszej uchwały zawarta zostanie umowa wykonawcza, która określi m.in. szczegółowy zakres powierzenia jak i zasady ustalenia rekompensaty z tytułu wykonywania przez Spółkę powierzonego zakresu zadań Gminy Racibórz. Rekompensata nie będzie przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia kosztów poniesionych w trakcie wywiązywania się z powierzonego zadania, przy uwzględnieniu uzyskiwanych przy tym przychodów i rozsądnego zysku.